

Iszappal, hulladékkal és cserhéjjal feltöltött régi folyómeder helyén kezdődnek a gyorsvasút talajfúrási munkálatai

Cholnoky professzor érdekes nyilatkozata Budapest talajgeológiai multjáról. Érdeklődéssel figyeli a közönség az előkészítő munkálatokat

A gyorsvasút építkezéséhez megtették már az első lépéseket: a *Berlini-tér és a Nagyvárad-tér között tervezett vonalszakaszon sorozatosan hozzálatnak a talajfúrási munkálatokhoz.*

Az esztendőkre terjedő hatalmas építkezésnek ez az első fázisa igen fontos tényező.

Először meg kell állapítani azt, hogy a Kiskörút vonalán át egészen a Nagyvárad-íeri tervezett végállomásig milyen a talaj összetétele, mekkora a hordképessége, a szilárdsága, ellenállása és vízlevezető képessége. A munkának ez a szakasza egyike a legjelentősebbeknek.

Ezért megkérdeztük Cholnoky Jenő egyetemi tanárt, a nagyírú földtantudóst, nyilatkozék a talajfúrási munkálatok és talajvizsgálatok kérdéséről, továbbá arról,

hogyan általában Budapestnek földrétegződése mit mutat.

— A Vilmos császár-úton és a Károly-körúton már üzembehelyezett talajfúrógépek mintegy tíz-tizenöt méterre hatolnak le a földbe és csövekben át a spirálsimenetű fúrók felszínre hozzák a kívánt földanyagot, amelyet azután tüzetes vizsgálatnak vetnek alá — mondta Cholnoky professzor.

— Döntő fontosságú megállapítani azt, hogy a talajvíz milyen mértékben befolyásolja majd az építkezéseket.

— Bizonyos, hogy a talajvíz többé-kevésbé mindenütt jelentkezik majd a vasútvonal tervezett szakaszán.

— Ugyanis a főváros talaja nagyobb részét homokból, azután agyagból és helyenként kavicsból rétegződik, azonkívül igen sok helyen találkoznak majd mesterséges feltöltés nyomaival.

szülnie, vagyis úgy, hogy cementteknőbe ágyazzák.

Közbevetettük a kérdést:

— Vajjon, hogyha szükségesnek mutatkozik eltérni a földfeletti útvonaltól, a házak alatt vezethető-e az alagút?

— Műszakilag semmi akadály nincs annak, hogy a kellő mélységben vezetett alagút a házak alatt vonuljon el.

— Egyébként pedig a mélyvasút terve annál is inkább indokolt, mert előbb-utóbb sor kerülhet rá, hogy átvezessék a budai oldalra, már pedig akkor az alagút a Duna medre alatt vonul el.

A gyorsvasút építésének előkészítő munkálata nagy érdeklődést vált ki Budapesten.

Amerre a fúrótoronyok emelkednek, mindenütt közönsége van a különleges munkának.

Ez az érdeklődés azonban nem ennek a látványosságnak egyáltalán nem mondható munkának szól, hanem annak a ténynek, hogy történni kezd valami Budapest közlekedésének érdekében. A közönség szemlélődésének lényege abban van, hogy óhajt jelent, egy vágyat: a főváros közlekedési nehézségeinek mai csúcspontján, milyen jó lenne, hogyha ez a készülő-épülő gyorsvasút már régen elkészült volna.

Gérczei-Németh Imre

A feltöltött fattyúág

— Az első súlyos probléma ennek a vasútvonalnak megépítésénél majd a Berlini-íeren jelentkezik.

— Tudni kell ugyanis, hogy nagyon régen a Margitsziget táján kivált a Dunából egy fattyúág, amely — a mai Nagyörút vonalát követve — körülbelül a Közraktáraknál torkollott vissza a főágba.

— A XV. vagy a XVI. században, Pest első fejlődésének időszakában kezdték feltölteni ezt a fattyúágot; először a mai Berlini-tér területét tömték meg laza, építkezésekből származó és más hulladékkal, úgyhogy ezen a területen számolni kell azal, hogy laza, málló talajba ütközik az alagút építése. Ha majd sor kerül rá egyszer, ugyancsak problematikus lesz a fattyúág torkolati részénél feltöltött terület megmunkálása. A Közraktárak tájékán, az Üllői-út felé, még a XVIII. században is hajómalmok táboroztak a fattyú Dunaág torkolatában és itt dolgoztak a cserzővargák is.

Ezt a holt medret azután cserhéjjal, iszappal és hulladékkal töltötték fel, s mikor később, a múlt század közepe után következő esztendőkből itt építkezésre került sor, különösen a református templom és a Nagyvásárcsarnok között épülő úgynevezett Kerkápolyházaknál arra kényszerültek, hogy cölöpökkel erősítsék meg a laza talajt.

Kerkápoly Károlynak, az akkori pénzügyminiszternek vállalkozása volt ez az építkezés és bizony a számításon felül jóval többbe kerültek a Kerkápoly-házak, a cölöpözés megdrágította az építkezést. Ha most majd — miként azt a Közmunkatanács tervezi — erre a területre építik fel az új főkapitányság épületét, ugyancsak számolniuk kell a cölöpözéssel, s azzal, hogy így az építkezés igen nagy összegeket emészt fel.

Vasút a házak alatt

— Ami most már a kivételre kerülő gyorsvasút útvonalának talaját illeti, meg kell állapítani azt, hogy a Vilmos császár-út és Károly-körút szakaszán aránylag turbulens talajjal kell dolgozni,

— Bár a kérdéssel nem foglalkoztam közelebbről, úgy gondolom, hogy ennek a gyorsvasútnak mélyen kell haladnia, s akkor számításunk szerint mindenképp talajvizet találnak a fúrásnál.

— Tehát az alagútnak boltozatos megoldással kell ké-

Megindul a székelyföldi villamos távvezeték építése

Erdély villamosításának programjában az előzetes tervek értelmében először a villamos távvezeték építését kezdik meg. A munkálatok már tavasszal megindulnak. Most folynak az előmunkálatok abban az irányban is, hogy miképpen kapcsolják be a Székelyföldön már működő kisebb villamosműveket a tervbevetett új teljes hálózatba.

HOLNAP: MINISZTERTANÁCS

Szász Lajos közellátásügyi miniszter már az elmúlt hétkben tervbevette, hogy tájékoztatni fogja a 42-es országos bizottságot az új termelési renddel kapcsolatban, mint ahogy nemrég Varga József ipariügyi miniszter és báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter is tájékoztatta a bizottságot fontosabb rendeletek végrehajtásáról.

Mint értesülünk, Szász Lajos közellátásügyi miniszter a közeli napokban tartja meg a 42-es országos bizottság előtt nagy érdeklődéssel várt beszámolóját.

A miniszter ismertetni fogja az új termelési rend végrehajtását, továbbá azt, hogy miként történik a természetbeszolgáltatás, a befizetés és hogy a közellátási közigazgatás decentralizációja következtében milyen utasításokat adott a közellátási hatóságoknak.

Hír szerint jövő héten az országos honvédelmi bizottság is ülést tart.

A bizottságot nagybaczoni Nagy Vilmos honvédelmi mi-

niszter fogja tájékoztatni időszerű kérdésekről.

Itt említjük meg, hogy a kormány tagjai holnap délután 5 órakor Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével szokásos heti minisztertanácsot tartanak. A minisztertanács időszerű kormányzati kérdésekkel foglalkozik.

A képviselőház összehívását — mint értesülünk — március végére halasztották.

Eddigi tervek szerint a Ház március 23-án tartana rövid formális ülést, tekintve, hogy 25-én ünnep van és csak 29-én kezdené meg érdemi munkáját a húsvéti szünetig.

— Gyászistentisztelet néhal XIII. Alfonz spanyol király lelkiüdvéért. Március 3-án, szerdán délelőtt 10 órakor a budavári Koronázó Főtemplomban ünnepélyes gyászistentisztelet lesz XIII. Alfonz király, valamint a spanyol dinasztia többi elhunyt uralkodója lelkiüdvéért. A spanyol követ kéri ismerőseit és barátait, hogy jelenjenek meg a gyászistentiszteleten.

ÖSZINTE BESZÉD:

Tanuljon angolul és németül

GEOFFROY tanárnál
V., Berlini-tér 5